

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie z zażalenia **S. P.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Rudzie Śląskiej z dnia 13 lutego 2026 r., sygn. akt [...],

o odmowie wszczęcia śledztwa,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 16 kwietnia 2026 r.

inicjatywy przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu,

wyrażonej w postanowieniu Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 20 marca 2026 r., sygn. akt II Kp 155/26,

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

odmówić przekazania sprawy

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął postulat Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej o przekazanie innemu sądowi równorzędnemu sprawy z zażalenia S. P. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Rudzie Śląskiej z dnia 13 lutego 2026 r. z 13 lutego 2026 r. Przedmiotowym postanowieniem odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie [...] o popełnienie czynu zabronionego z art. 231 § 1 k.k. m.in. przez dwóch sędziów Sądu występującego, które miało się wyrażać w przekroczeniu uprawnień i niedopełnieniu obowiązków przy rozpoznawaniu

zażalenia na prokuratorskie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. W przedmiotowej sprawie u podstaw orzeczenia wydanego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. legło stwierdzenie negatywnej przesłanki do nadania dalszego biegu sprawie, tj. braku ustawowych znamion czynu zabronionego.

W uzasadnieniu wystąpienia Sąd właściwy terytorialnie do rozpoznania zażalenia wskazał, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu ze względu na brak warunków do obiektywnego rozpoznania odwołania, albowiem nastąpiła sytuacja, w której Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej miałby rozpoznawać zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie, która dotyczy co najmniej dwóch sędziów Sądu właściwego terytorialnie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej nie zasługiwała na uwzględnienie.

W postulacie przedstawionym przez Sąd właściwy terytorialnie nie wykazano w sposób wystarczający, że zachodziły konkretne i rzeczywiste przesłanki do zastosowania wyjątku z art. 37 k.p.k. Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem przedstawionym przez Sąd występujący, że w przypadku, gdy strona postępowania niezadowolona z finałowego zakończenia śledztwa wniosła zażalenie na postanowienie prokuratora odmawiające wszczęcia postępowania karnego, uzasadnione było skorzystanie z właściwości delegacyjnej. Punkt widzenia Sądu właściwego wymagał zdecydowanej krytyki. Trzeba dostrzec, że procedowanie Sądu w sprawie zażalenia S. P. nie będzie się wiązało z merytorycznym rozstrzygnięciem w przedmiocie jego zarzutów w stosunku do konkretnej osoby. Oznacza to, że złożone zażalenie będzie prowadziło do kontroli prawidłowości orzeczenia niesądowego organu procesowego prowadzącego postępowanie przygotowawcze jedynie w sferze przedmiotowej, tzn. czy w ogóle opisane w zawiadomieniu zachowania można zakwalifikować jako przestępstwa, a nie na płaszczyźnie podmiotowej, czyli rozstrzygnięcia o odpowiedzialności karnej wskazanej w zawiadomieniu osoby. Należało zauważyć, że zawiadomienie o

popęlnieniu przestępstwa dotyczyło wykonywania obowiązków orzeczniczych przez sędziów, przeciwko którym nie toczy się ani postępowanie o uchylenie immunitetu, ani postępowanie dyscyplinarne. Powiązanie przesłanki „dobra wymiaru sprawiedliwości” w niniejszej sprawie z rozstrzygnięciami w sprawach o sygn. akt IV KO 14/25 i V KO 41/18 było zdecydowanie zbyt daleko idące gdyż stan faktyczny w tych sprawach układał się zgoła inaczej niż w przedmiotowej sprawie. W pierwszej z nich sprawa była już na etapie postępowania sądowego i oskarżycielem posiłkowym był ławnik sądu występującego a w drugiej – zawiadomienie o przestępstwie dotyczyło prezesa sądu terytorialnie właściwego do rozpoznania zażalenia na postanowienie o umorzeniu postępowania.

Stanowisko Sądu Najwyższego co do bezzasadności wysuniętego żądania wzmacniał dodatkowo fakt wynikający wprost z akt, że pomimo wątpliwości przedstawionych w wystąpieniu nie wyczerpano procedury wyłączeń sędziów orzekających w sądzie właściwym terytorialnie, w trybie art. 41 § 1 k.p.k. i nie można w związku z tym z góry przesądzić, że w stosunku do wszystkich sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w Rudzie Śląskiej istnieją ograniczenia do orzekania w kwestii zażalenia S. P..

Z powyższych powodów Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]